

ΠΑ. ΣΟ. Κ.

A 251

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ

106 80 ΑΘΗΝΑ
ΧΑΡ. ΤΡΙΚΟΥΠΗ 50
ΤΗΛΕΦ. 36 09 831-7
TELEX: 221173 PSK GR
TELEFAX: 3606958

ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ ΑΝΔΡΕΑ Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ-
ΚΗ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΗ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΠΟΥ ΕΓΙΝΕ ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΑ
ΣΤΙΣ 15/6/91

Πιστεύω ήταν μια έξοχη επιλογή να συνδυάσουμε αυτή τη Διάσκεψη την Περιφερειακή με τη χθεσινή επαφή με το λαό.

Πρέπει να πω ότι πράγματι και εγώ αισθάνθηκα πως ήταν μια ιστορική βραδιά, μια ιστορική στιγμή, όχι μόνο συναισθηματικά αλλά πιστεύω, βεβαιότατα, πολιτικά.

Ήδη νομίζω, η πρώτη συνειδητοποίηση για το τί έγινε στην Πάτρα χθες το βράδυ, έχει φθάσει στην Αθήνα και σ' άλλες γωνιές της χώρας μας. Και προβληματίζει ακόμα και τη μάζα των ψηφοφόρων της Δεξιάς - και αυτό έχει τεράστια σημασία.

Θέλω να τονίσω ότι δεν πρόκειται σήμερα να εκφωνήσω λόγο οργανωμένο που εντάσσεται στο πρόγραμμά σας. Ήθελα μονάχα να κάνω μερικά σχόλια ύστερα από την εισήγηση η οποία πράγματι νομίζω εκάλυψε πάρα πολύ κρίσιμα θέματα και η οποία με βρίσκει σύμφωνο με το πνεύμα της. Θα χρειαστεί κάποιος χρόνος να εξετάσουμε τη λεπτομέρεια της, αλλά οι βασικές της θέσεις, οι κατευθυντήριες γραμμές για την αποκέντρωση, για την περιφέρεια, για το ρόλο του κράτους, για το ρόλο του πολίτη, είναι πραγματικά πολύ σωστές. Είναι ένα βάθρο πάνω στο οποίο μπορούμε να χτίσουμε και είναι επιτέλους και μια συνέχεια των βασικών αρχών που περιέχεται στη Διακήρυξη της 3ης του Σεπτέμβρη.

Θα επιμείνω σε δυο-τρία πράγματα μονάχα. Το πρώτο είναι στη φράση "εθνική στρατηγική". Πράγματι, λίγες είναι οι ευρωπαϊκές χώρες και μπορώ να πω ίσως είμαστε μοναδικοί - μιλώ για τη Δυτική Ευρώπη φυσικά- που αντιμετωπίζουν ταυτόχρονα με εθνικά και σοβαρότατα οικονομικά προβλήματα τα οποία έχουν ξεπεδήσει ορισμένα από τη δομή της οικονομίας μας - πάνε παλιά τα περισσότερα- και η όξυνσή τους, από την πραγματικά ανάξια, όχι μόνο ανάξια, αλλά και αντικοινωνική, αντιλαική, ανθελληνική, οικονομική πολιτική που ακολουθεί η κυβέρνηση και που ακολούθησαν οι κυβερνήσεις των δύο τελευταίων ετών.

Πράγματι δίπλα σ' αυτό υπάρχει ο κίνδυνος, η απειλή - η οποία γίνεται κάθε μέρα και ισχυρότερη - από την πλευρά της Τουρκίας. Δεν θα μιλήσω για τα ανοικτά μας πια προβλήματα στα προς Βορρά σύνορά μας, διότι φαίνεται ότι μέσα στη λογική της "νέας τάξης πραγμάτων", μέσα στη λογική της συμφωνίας της Μάλτας, μέσα στη λογική του τερματισμού του ψυχρού πολέμου, έχουν καθοριστεί περιοχές και ρόλο και φοβούμαι ότι γενικά για τα Βαλκάνια, αυτά τα οποία έχουν προκαθοριστεί είναι πάρα πολύ αρνητικά για τη χώρα μας. Δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία.

Είχα την ευκαιρία να μιλήσω και με τον Λίλοφ και με το Μιλόσεβιτς και με άλλους εκπροσώπους των κοντινών χωρών προς Βορρά. Εκείνο που μου έκανε μεγάλη εντύπωση είναι το εξής: Ο Μιλόσεβιτς κυρίως, είπε, ότι όταν μίλησε με την κυβέρνηση εδώ, της χώρας μας, απεκόμισε την εντύπωση ότι δεν είχαν κατανοήσει την έκταση του τουρκικού επεκτατισμού. Και δεν μου κάνει εντύπωση, διότι πράγματι, το ΠΑΣΟΚ και εγώ προσωπικά, διαρκώς, είτε στη Βουλή είτε εκτός Βουλής, αναφερόμαστε σ' αυτόν τον κίνδυνο. Τον αγνοούσαν, θέλουν να τον αγνοούν ή το πιο πιθανό - για να λέμε και τις αλήθειες - νομίζω, ότι η πολιτική που ακολουθεί η κυβέρνηση είναι - όπως είπα χθες το βράδυ για πρώτη φορά - και μονοδιάστατη και καθαρά αντιλαϊκή και διατεταγμένη. Διατεταγμένη με την έννοια ότι εντάσσεται σε σχέδιο αλλαγών. Αλλαγών οι οποίες θα έχουν τραγικές συνέπειες για τη χώρα μας.

Και θα μου πείτε, μα δεν είναι αυτή μια πάρα πολύ βαριά κατηγορία; Ξέρετε, αν πάρουμε την ιστορία της Δεξιάς - με εξαιρέσεις, θέλω να τονίσω πάντα, με εξαιρέσεις - δυστυχώς πάντοτε ήταν εκείνη που έβαζε ακόμα ένα πετραδάκι κάθε φορά, στη συρρίκνωση του έθνους μας. Δεν κατανοούν, δεν θέλουν να κατανοήσουν ή υπάρχει ο κανόνας, ότι ό,τι είναι καλό για την υπερδύναμη, για τον προστάτη μας, είναι κατ' ανάγκην καλό για μας; Που θα πάμε αν είμαστε ορφανοί, αν δεν έχουμε προστάτη; Ότι ο προστάτης αυτός μπορεί να μην είναι καλός για μας, αλλά είναι προστάτης, κι ας μικραίνει η Ελλάδα!

Πρέπει να πω ότι έχω το ^{για} αίσθημα πάρα πολύ έντονα αυτή την περίοδο, ότι αυτό που ανέφερα την περιθωριοποίηση, ότι αυτή η περιθωριοποίηση, προωθείται συνειδητά από πολλά εκτός Ελλάδος κέντρα, τα οποία θα ήθελαν να δουν την Ελλάδα υποβαθμισμένη σε σχέση με άλλες χώρες στην περιοχή που είναι του χεριού τους ή που παίζουν καλύτερα τα χαρτιά τους - όπως είναι η Τουρκία.

Και πράγματι είναι εμφανέστατο αυτό ακόμη και στις Βρυξέλλες και στο Στρασβούργο. Δεν λέω επίσημα, δεν λέω υπεύθυνα, μιλώ για τα ρεύματα,

για το παρασκήνιο, για τον ψίθυρο που φτάνει στ' αυτιά μου, στ' αυτιά ενός που παρίσταται σε ένα απ' αυτά τα ευρωπαϊκά κέντρα.

Και υπάρχει και κάτι άλλο το οποίο εγράφη σε μια εφημερίδα - αλλά δεν το έχω διαβάσει, μου το διάβασε κάποιος στο τηλέφωνο - και είναι πολύ αληθινό: Οι Η.Π.Α δεν έχουν ποτέ συμβιβαστεί με την ιδέα ότι η Ελλάδα ανήκει ή πρέπει να ανήκει στην Κοινότητα. Εθεωρείτο από την εποχή του εμφυλίου πολέμου ή Ελλάδα, ως ένα προτεκτοράτο. Και δεν έχουν συμβιβαστεί, παρά την πάροδο τόσων ετών και τόσων προέδρων, με τη βασική σκέψη ότι η Ελλάδα είναι ευρωπαϊκή χώρα και είναι επιτέλους μέλος της Κοινότητας. Αυτό δεν το λέω προς εντυπωσιασμό. Είναι κάτι που βγαίνει πια μέσα από την καθημερινή μας εμπειρία και πρακτική.

Γι' αυτό το να μιλάμε, να ξεκινάμε, με τη φράση "εθνική στρατηγική", είναι πάρα πολύ σημαντικό. Είναι κάτι που δεν κάναμε ίσως παλιότερα αλλά το κάνουμε παρ' όλα αυτά πολύ συνειδητά, τώρα.

Και ακριβώς σαν συνέπεια αυτής της σκέψης της "εθνικής στρατηγικής", έρχεται και μια οικονομική ανάπτυξη η οποία στηρίζει τις Περιφέρειες. Έχουμε πολλές παραμεθώριες περιοχές, αλλά είναι έτσι φτιαγμένη η Ελλάδα, ώστε το μεγαλύτερο κομμάτι της είναι παραμεθόριος και επομένως η λογική επιβάλλει να θεωρήσουμε και τη Δυτική Ελλάδα σαν μια Περιφέρεια. Όλη η Ελλάδα πρέπει να μπει σ' αυτό το πλαίσιο περιφερειών με σημαντικότερη αποκέντρωση - πέραν του θεσμού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Α' και του Β' βαθμού που πρέπει πραγματικά να γίνει πράξη στον τόπο μας.

Ξέρετε, αυτά ήταν - και είναι - βασικές αρχές μας από την πρώτη μέρα που υπήρξαμε και όμως δεν κατορθώσαμε να κάνουμε όσα μπορούσαμε ή έπρεπε να είχαμε κάνει. Δεν ειμαι βέβαιος αν μέσα στην οκταετία όλα μπορούσαν να είχαν γίνει. Μερικά περισσότερα απ' ότι έχουν γίνει, όμως, θα μπορούσαν να έχουν γίνει.

Πράγματι, η Τοπική Αυτοδιοίκηση είτε Α' είτε Β' βαθμού, πρέπει να έχει τους δικούς της πόρους. Πρέπει να έχει τις δικές της δυνατότητες. Χωρίς αυτό είναι δέσμια του υπουργού, δέσμια της κυβέρνησης και παραμένει μόνο στα χαρτιά. Είναι βέβαια μια τέτοια αποκέντρωση και πόρων και αρμοδιοτήτων, κάτι που δεν είναι πολύ γνωστό σε μας, στη χώρα μας, γιατί η χώρα μας πάντοτε κυβερνήθηκε συγκεντρωτικά. Και πιστεύω κυβερνήθηκε συγκεντρωτικά γιατί ο ξένος παράγοντας που ήταν πάντα ο προστάτης και αυτός καθόριζε την πορεία της χώρας έβρισκε πολύ ευκολότερο το έργο του εάν υπήρχε σαφής κορυφή μέσα από την οποία περνούσαν όλα προς τα κάτω - πυραμίδα - παρά αν υπήρχαν περιοχές με δικιά τους σκέψη, γλώσσα και ισχύ, όπως είναι η περίπτωση της Ιταλίας. Και όσοι

από μας έτυχε στα χρόνια της δικτατορίας στην Ελλάδα, να ζήσουμε για λίγο στην Ιταλία, ή ζήσαμε για άλλους λόγους στην Ιταλία- δεν είναι η δική μου περίπτωση- πράγματι είδαν ότι ο ρόλος της περιοχής, της περιφέρειας, της REGIONE, ήταν και είναι κλειδί για την εθνική, την οικονομική και πολιτιστική πορεία αυτής της χώρας. Δεν υπάρχει καμία άλλη δυνατότητα, η Ιταλία να είχε τόσο σταθερή πορεία με τόσες αλλαγές κυβερνήσεων οι οποίες άλλαζαν μεν, αλλά ούτε το "χρώμα" εάν δεν άλλαζαν. Ήταν οι ίδιοι πάντα. Άλλαζαν τα καπέλλα αλλά ήταν αδιάφορη η Ιταλία στο τίςυνέβαινε στην κορυφή, γιατί δούλευαν όλα στην περιφέρεια και η περιφέρεια αρκούσε. Αυτό στηρίζει νομίζω σε μεγάλο βαθμό αυτό που υπάρχει στην εισήγηση.

Αλλά η αποκέντρωση και ο ρόλος της περιφέρειας, συνδέεται επίσης με την πεμπτουσία της Δημοκρατίας. Νομίζω, ^{το/} αισθανόμαστε ίσως σήμερα περισσότερο από ποτέ.- Είμαστε αντιπολίτευση, αλλά είμαστε αντιπολίτευση σε μια τελείως ανάξια και επικίνδυνη κυβέρνηση για τον τόπο. Και βλέπουμε πώς ο κοινοβουλευτικός μανδύας μπορεί να καλύψει ακόμα και ουσιαστικές αλλαγές του καθεστώτος στη χώρα μας. Γιατί δεν έχω καμία αμφιβολία ότι υπάρχει- προϋούσα είναι- μια αλλαγή των βασικών θεσμών στη χώρα μας. Θεσμών η διάβρωση των οποίων σημαίνει διάβρωση της Δημοκρατίας. Γι' αυτό, για ένα πρόσθετο λόγο, στηρίζουμε την περιφερειακή δομή και ανάπτυξη της χώρας μας.

Είπα δυο λόγια χθες, δυο λόγια μόνο και τώρα, απλώς για να τα επισημάνω. Δεν είναι πρόγραμμα, είναι σκέψεις, άξονες. Ποιά είναι η κατεύθυνση προς την οποία πρέπει να γυρέψουμε στον τομέα τον οικονομικό την έξοδο από την κρίση; Και δεν υπάρχει αμφιβολία εδώ, ότι πρέπει να ξεκινήσουμε με μια μεγάλη δεσμευτική, εθνική, συμφωνία των φορέων και της πολιτείας για μια τετραετία, με σαφείς σταθμούς, στόχους. Θα υπάρξει βέβαια ανατροφοδότηση. Αν ανατραπούν ορισμένες προσδοκίες, θα πρέπει να υπάρξει και κάποια αλλαγή. Αλλά θα πρέπει να υπάρξει μια αποδεκτή από όλους στρατηγική, για μια τετραετία, κατά τη διάρκεια της οποίας πιθανότατα θα κληθούμε συλλογικά να προσφέρουμε θυσίες, όμως με προοπτική διεξόδου από την κρίση.

Δεύτερο, προσανατολισμός μας θα είναι η ενδυνάμωση της παραγωγικής μας βάσης- το αντίθετο από αυτό που συμβαίνει σήμερα στην Ελλάδα. Συμβαίνει σήμερα η αποβιομηχανοποίηση της χώρας μας. Δεν επιλέγω τώρα τομείς - γιατί πράγματι πρέπει να γίνει και κάποια επιλογή τομέων. Αλλά συμβαίνει σήμερα η εκβιομηχανοποίηση - ένας όρος που δεν αγαπώ πολύ γιατί υποτιθέεται ότι είμαστε και στην μεταβιομηχανική κοινωνία. Πάντως η πορεία προς τις νέες τεχνολογίες, προς τις παραγω-

γικές επενδύσεις, έχει σήμερα βασικό στοιχείο τη γνώση και την πληροφόρηση. Δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία, ότι αυτό πρέπει να γίνει άμεσος στόχος. Και αν πράγματι μαραζώνει σήμερα η οικονομία, είναι γιατί παλεύουν από μια οικονομία που σμικρύνεται να αποσπάσουν πόρους για να μειώσουν ελλείμματα, για να πατάξουν τον πληθωρισμό μειώνοντας τη ζήτηση, μειώνοντας δηλαδή το εισόδημα του εργαζόμενου.

Το μοντέλλο τους είναι μοντέλλο εθνικής αυτοκτονίας. Το μοντέλλο που προτείνουμε, είναι μοντέλλο αναπτυξης. Δεν είναι εύκολη υπόθεση αλλά εκεί πρέπει να στραφούμε. Και βέβαια όταν μιλάμε γι' αυτό, κλειδί είναι να υπάρξει συμφωνία τέτοια ώστε τα βάρη να πέσουν στους ώμους που μπορούν να τα φέρουν. Και εδώ μιλάμε για μια βασική φορολογική μεταρρύθμιση. Δεν μπορεί οι έμμεσοι φόροι να καλύπτουν τις αμαρτίες των ελλειμμάτων. Οι άμεσοι φόροι είναι η πιο δίκαιη, η πιο ασφαλής μέθοδος άντλησης πόρων, μια που τη δέχεται, θα τη δεχτεί, και εκείνος ακόμη οποίος για ένα, για δύο, για τρία χρόνια, θα χρειαστεί να προσφέρει κάτι για να 'ρθει το φως, για να ανοίξουν οι ορίζοντες.

Και βέβαια, περιβάλλον και παιδεία, είναι κλειδιά σ' αυτήν την υπόθεση. Και το περιβάλλον και η παιδεία και άρα και η νεολαία. Και πρέπει να πω ότι αισθάνομαι μεγάλη χαρά σήμερα γιατί στη χθεσινή συγκεντρώση έδωσε πραγματικά ένα αγωνιστικό παρόν η νεολαία.

Επειδή γύρισα πολύ πρόσφατα από το Λουξεμβούργο, θα ήθελα να σας πω δυο λόγια για την πορεία των πραγμάτων και για τις συνέπειες που έχουν εδώ για μας.

Μιλώ για τις δύο διακυβερνητικές διασκέψεις: Η μια εκείνη που θα προωθήσει την νομισματική και οικονομική ένωση, η άλλη την πολιτική ένωση της Κοινότητας.

Είναι πια βέβαιο, ότι ο ρυθμός κίνησης, η ταχύτης, έχει σημαντικά μειωθεί. Υπάρχουν αντιδράσεις, υπάρχουν αντιρήσεις που βγαίνουν από κάποιες συμμαχίες στις οποίες παρούσα είναι πάντα η Αγγλία. Πρόβλεψη είναι ότι θα περάσει και η Ολλανδική Προεδρία, πριν πάρουν μορφή και σχήμα αυτές οι δύο Διακυβερνητικές Διασκέψεις, πριν οδηγήσουν δηλαδή σε συμπεράσματα.

Υπάρχει το μεγάλο πρόβλημα που το καλύπτουν δραστηκά. Είναι το πρόβλημα του πώς ολοκληρώνεις την ΕΟΚ, την Κοινότητα, ενώ ταυτόχρονα δεν αφήνεις το υπόλοιπο της Ευρώπης να παλεύει να βρεί κάποιο δρόμο, ένα κάποιο δρόμο, έξω από τα αδιέξοδα που αντιμετωπίζει σαν αποτέλεσμα της κατάρρευσης του υπαρκτού σοσιαλισμού. Και η φραστική λύση που βρέθηκε είναι για τις χώρες της ΕΖΕΣ, αυτές να θεωρηθούν - είναι νέος όρος σχετικά - Ευρωπαϊκός Οικονομικός Χώρος. Αυτός είναι

ο όρος που καλύπτει τις σχέσεις της ΕΟΚ με τις χώρες της ΕΖΕΣ. Βέβαια, ορισμένες από αυτές τις χώρες πρόκειται να υποβάλουν αίτηση να γίνουν μέλη και ορισμένες απ' αυτές ασφαλέστερα θα γίνουν μέλη. Είναι βέβαιο πως η Αυστρία έχει την πρωτιά, είναι βέβαιο πως η Σουηδία μπαίνει, είναι πιθανότατο για τη Φωλανδία και ακόμα για την Ελβετία - όσο παράξενο και αν φαίνεται. Αλλά πολλοί στριμώχνονταν να μπουν.

Και υπάρχει βέβαια και ο κόσμος των χωρών της Ανατολικής Ευρώπης, οι οποίες δεν είναι ώριμες ούτε για το ένα ούτε για το άλλο. Ούτε δηλαδή να είναι μέλη της ΕΟΚ αυτή τη στιγμή, ούτε να ανήκουν στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο. Είναι η περιοχή των ευρωπαϊκών συμφωνιών. Έτσι ονομάζεται και μ' αυτή την ονομασία καλύπτονται Πολωνία, Ουγγαρία, Τσεχοσλοβακία κ.λ.π.

Η μάχη μεταξύ του εμβάθυνση και διεύρυνση, υπάρχει. Οι λύσεις που δίνονται μέχρι τώρα είναι φραστικές. Θα δούμε.. Βέβαια, ο οδηγός της μηχανής, ο Ντελόρ, παλεύει για την εμβάθυνση και την ολοκλήρωση - η Επιτροπή δηλαδή - πριν έρθει η θύελλα του ανοίγματος προς Ανατολάς και προς Βορρά.

Τα είπα αυτά έτσι, ώστε να ξέρετε, να έχετε το αίσθημα ότι δεν είναι όλα αυτά προγραμματισμένα απόλυτα ούτε με βεβαιότητα, ούτε είναι γνωστό πού μπορούν να προσκόψουν.

Αυτό για την οικονομική, νομισματική ένωση, για την οποία παλεύουν και οι Γερμανοί, όπως γνωρίζετε, να απομακρύνουν, κατά κάποιον τρόπο ειδικά την έννοια της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Αλλά εκείνο που θέλω να τονίσω τώρα, για να μη σας κουράζω, είναι ότι αν πρόκειται πράγματι, να πραγματοποιηθεί εντός ολίγου χρόνου, δύο, τριών, ή τεσσάρων ετών η οικονομική και νομισματική ένωση όπως την προβλέπουν, είναι βέβαιο ότι θα πρέπει να δώσουμε εμείς μαζί με τους άλλους του Νότου της Ευρώπης, σκληρότατες μάχες για συνυπευθυνότητα, θα έλεγε κανείς, των μεγάλων και πλουσίων εταίρων, να μας κρατήσουν στην ίδια ταχύτητα με την μεταφορά πόρων και άλλων δυνατοτήτων. Θα χρειαστεί μεγάλη αύξηση ιδίων πόρων, αλλά θα πρέπει να γίνει σαφές ότι εμείς έτσι πρέπει να κινηθούμε - οι σοσιαλιστές - γιατί αυτό ευτυχώς είναι μέτωπο τώρα, οι σοσιαλιστές της Δυτικής Ευρώπης, της Κοινότητας - η Συνομοσπονδία, έχει πάρει καλές, γερές αποφάσεις. Θα δώσει μάχη έτσι ώστε να ικανοποιηθούν οι απαραίτητες προϋποθέσεις για να μη μεταβούμε στο περιθώριο.

Η θέση μας είναι ότι η μάχη πρέπει να δοθεί. Πρέπει να δοθεί μέσα στην Ελλάδα πρώτ' απ' όλα, για να υπάρχει κυβέρνηση που να πιστεύει

στο λαό και στην υπόθεση και στο έθνος που θα δώσει τις μάχες. Που δεν θα αρκестεί σε φωτογραφίες με χαμόγελα ως αντάλλαγμα των παραχωρήσεων των ουσιαστικών που κάνει

Και η άλλη μάχη, είναι η μάχη που θα πρέπει να δώσουμε μέσα στην Κοινότητα. Κάθε στιγμή, κάθε ώρα που περνά είναι κρίσιμη και τη δίνουμε τη μάχη αυτή χέρι - χέρι με τους άλλους συντρόφους της Κοινότητας. Είναι μια υπόθεση δύσκολη για όλους, δυσκολότερη για την Ελλάδα, αλλά μια υπόθεση που μπορεί ^{να βγει} πέρα, αν ο ελληνικός λαός εμπλακεί ο ίδιος, με όλες του τις δυνάμεις, σ' αυτή τη μεγάλη μάχη και αν έχει μια κυβέρνηση αντάξιό του.

Σε ότι αφορά την πολιτική Ένωση, εκεί τα σημάδια δεν είναι πάρα πολύ καλά. Σε ότι αφορά βέβαια θέματα ιθαγένειας, διαβατηρίων ... τέτοια θέματα νομίζω μπορούν να προωθηθούν εύκολα - όχι εύκολα, αλλά πάντως αποτελεσματικά.

Αλλά εκείνο που ενδιαφέρει πάρα πολύ εμάς, την Ελλάδα, ήταν μια κοινή Ευρωπαϊκή εξωτερική πολιτική και ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο ασφαλείας που να μην εξαρτάται από τα συμφέροντα πάντοτε, της Ουάσιγκτον. Επίσης, θα θέλαμε μιαν ασφάλεια που επιτέλους θα μας επέτρεπε να είμαστε εμείς μέσα (στο πλαίσιο ασφαλείας) και η Τουρκία απέξω. Στο NATO, δυστυχώς, είναι σύμμαχος. Ελπίζαμε ότι στη Δυτικοευρωπαϊκή ένωση δεν θα είναι γιατί δεν είναι μέλος της Κοινότητας. Όμως οι ατλαντικοί μας σύμμαχοι λένε ότι η ΔΕΕ, η Δυτική Ευρωπαϊκή Ένωση, δεν μπορεί να διαιρέσει τους συμμάχους και άρα η Τουρκία και η Νορβηγία πρέπει αναγκαστικά να ανήκουν στη Δυτικοευρωπαϊκή Ένωση, έστω και αν δεν ανήκουν στην Κοινότητα. Και αυτό πλέον έχει αρχίσει να γίνεται συνείδηση και αποδεκτό.

Υπήρξε και η προσπάθεια η αμερικανική μέσα στα πλαίσια της νέας μορφής του NATO - πολυεθνικές δυνάμεις ταχείας αντιδράσης.

Υπήρξε κάτι που έθιξε βαθύτατα τον Πρόεδρο Μιτερράν και τη Γαλλία - γιατί έγινε εν αγνοία της γαλλικής κυβέρνησης: Επέλεξαν τη Δυτικοευρωπαϊκή Ένωση ως ένα σχήμα υπαγόμενο στο NATO και επιφορτισμένο με επιχειρήσεις εκτός της περιοχής του NATO! Δηλαδή στον Τρίτο Κόσμο, δηλαδή στη Μέση Ανατολή, στη Βόρεια Αφρική. Γι' αυτό επέλεξαν τη Δυτικοευρωπαϊκή Ένωση. Αλλά ευτυχώς, το Σοσιαλδημοκρατικό Κόμμα της Γερμανίας, είπε, όχι! Και το όχι εκεί περνάει με το Σύνταγμά τους. Όχι στη χρήση γερμανικών στρατευμάτων εκτός περιοχής NATO. Εκτός και αν είναι κυανόκρανοι.

Δίνονται αυτές οι μάχες κάθε μέρα. Η αμερικανική προσπάθεια είναι

να επιζηήσει μόνον το ΝΑΤΟ. Και η Δυτικοευρωπαϊκή Ένωση να είναι μια καραμέλα που να δίνει ευτυχία στις ανιαρές στιγμές των Ευρωπαίων. Αυτό και μόνον.

Έχουμε λοιπόν, μάχες πολλές και εκεί. Αλλά όπως είπα, για να κερδηθούν αυτές οι μάχες, πρέπει να υπάρξουν συμμαχίες. Και πρέπει οι εκπρόσωποι της Ελλάδας να περνούν θέσεις, να δουλεύουν στο παρασκήνιο, να θέτουν όρους. Αλλά αυτή η κυβέρνηση δεν το έχει κάνει ποτέ και ποτέ δεν θα το κάνει, διότι είναι εξαρτημένη, ανάξια, αδιαφορεί και είναι βαριά κουβέντα αυτή για τα συμφέροντα και του έθνους και του λαού. Ασχολείται μόνον με τα δικά της συμφέροντα- όποια κι αν είναι αυτά.

Εύχομαι λοιπόν, μ' αυτά τα λίγα λόγια να έχω προσθέσει κάτι στον προβληματισμό σας. Και να σας ευχηθώ επιτυχία στο έργο σας, συνέχεια στον αγώνα, και γρήγορα, το ΠΑΣΟΚ στην εξουσία. Στην κυβέρνηση εννοώ. Το ΠΑΣΟΚ στην εξουσία.
